

Το σχέδιο γράφεται από τον Γιαννίτση
Είδη είναι ο φόρος

Αρχείο-Λόγια

Σχέδιο - Χαλροτισμού

για τα Επιμόρφωτικά/Ενημερωτικά Σεμινάρια
στελεχών της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης
για την κατάρτιση του Νέου Πενταετούς 1988 - '92

Σας κάλωσσορίζω στο Υπουργείο και στα Σεμινάρια που οργανώνει το Ινστι-
τούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης σε συνεργασία με το ΚΕΠΕ και τις Υπηρεσίες
των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος-Χωροταξίας και Δη-
μοσίων Έργων για να ενημερωθείτε σχετικά με τις διαδικασίες κατάρτι-
σης του Νέου Πενταετούς Προγράμματος Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυ-
ξης 1988-1992. Διαδικασίες στις οποίες θα είσαστε, σαν στελέχη της Δη-
μόσιας Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης, βασικοί συντελεστές.

Το Πενταετές Πρόγραμμα που πρέπει να καταρτίσουμε μέχρι τον Δεκέμβρη
έχει ιδιαίτερη σημασία για τον τόπο μας. Μετά από την επιτυχή εφαρμογή
του σταθεροποιητικού προγράμματος της διετίας 1986-87 θα πρέπει στην
πενταετία που ακολουθεί να ~~σταθεροποιηθεί~~ ^{αξιολογηθεί} η σταθεροποίηση, να επι-
τευχθεί η ανάκαμψη και να μούν οι βάσεις για μία νέου τύπου Ανάπτυξη
και της κοινωνίας και της οικονομίας μας.

Στην κατάρτιση του Νέου Πενταετούς η συμμετοχή και ο ρόλος σας -γι αυτό
και οι ευθύνες σας- θα είναι αυξημένες μέσα στα πλαίσια των διαδικα-
σιών του Δημοκρατικού Προγραμματισμού, όπως αυτές περιγράφονται στον
ν.1622/86. Θα πρέπει μάλιστα να τονιστεί πως φιλοδοξία μας δεν είναι
απλά η εφαρμογή του "τύπου" που προσδιορίζει το "γράμμα" του Νόμου.
Στόχος μας είναι να προσδώσουμε ουσία σ'αυτούς τους τύπους ώστε να υπάρ-
ξουν αληθινά Δημοκρατικές διαδικασίες που θα οδηγήσουν σε ένα αληθινό
Πρόγραμμα.

Το Πενταετές 1988-92 ακολουθεί το προηγούμενο της περιόδου 1983-87.
Εκείνο ήταν το πρώτο πρόγραμμα στο οποίο εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά
στην πράξη διαδικασίες Δημοκρατικού Προγραμματισμού.
Και η εφαρμογή τους είχε -όπως μπορούμε να το αξιολογήσουμε σήμερα- όλα
τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία που θα περίμενε κανείς. Είχε ενθου-
σιασμό, είχε κινητοποίηση, είχε γονιμοποίηση ιδεών, πόθων και πράγμα-
τικότητας. Αντίστοιχα βέβαια είχε και απειρία, ανυπαρξία μορφοποιημέ-
νων θεσμών, υπεραισιοδοξία πολλές φορές.

Γενικά, όμως, μπορούμε να πούμε πως το Πενταετές '83-'87 δεν απέκλινε
σημαντικά από τους στόχους του, στα σημεία τουλάχιστον που αποτελούν
αντικείμενο προγραμματισμού. Και μέσα σε αυτά δεν είναι ασφαλώς τα
μακροοικονομικά σενάρια που αποτελούσαν υποθέσεις εργασίας του. Από την
'Εκθεση Πορείας του Πενταετούς '83-'87 που είχε συνταχθεί τον περασμένο

Μή είναι προφανές πως όλες οι δραστηριότητες του δημόσιου τομέα - δηλ. αυτές που αποτελούν το "επιτακτικό" κομμάτι του Προγράμματος μιας μικτής οικονομίας- ήταν πολύ κοντά στα προγραμματισμένα επίπεδα.

Δύο -αν θέλουμε να είμαστε αυτοκριτικοί- ήταν τα κύρια προβλήματα που θα πρέπει να εντοπιστούν σε μια διαδικασία αξιολόγησής του. Πρώτο, είχε πολλές -και άρα ασαφείς- προτεραιότητες. Άνοιγε πολλά μέτωπα ταυτόχρονα και με πολλή αισιοδοξία. Αποτέλεσμα, αν θέλετε, του ενθουσιασμού και της πρωτόγνωρης απελευθέρωσης στην έκφραση των πόρων για Ανάπτυξη. Δεύτερον, είχε ρίξει σχεδόν όλο το βάρος του στον Δημόσιο Τομέα, κάνοντας παράλληλα την υπόθεση πως ο Ιδιωτικός Τομέας ή θα ακολουθήσει ή θα αναγκαστεί να ακολουθήσει. Είχε δηλαδή σε σημαντικό βαθμό παραβλεφθεί ή de facto συνύπαρξη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στα πλαίσια μιας μικτής και ανοιχτής οικονομίας.

Είναι φυσικό λοιπόν, στο βαθμό που οι διαπιστώσεις μας από την αξιολόγηση των διαδικασιών κατάρτισης και εφαρμογής του προηγούμενου προγράμματος είναι σωστές, να προσπαθήσουμε να αξιοποιήσουμε αυτή την εμπειρία. Και η προσπάθεια αυτή, που έχει αρχίσει συστηματικά από τον Απρίλη του '86, είχε σαν πρώτο καρπό το νέο θεσμικό πλαίσιο των άρθρων 70-74 του ν.1622/86 για το Δημοκρατικό Προγραμματισμό. Το κεφάλαιο αυτό προσδιορίζει με σαφήνεια την διαδικασία και εξασφαλίζει μια ιεραρχημένη και πειθαρχημένη συμμετοχή όλων των φορέων της Δημοσίας Διοίκησης και των φορέων λαϊκής εξουσίας στην κατάρτιση αλλά και την υλοποίηση του προγράμματος.

Παράλληλα, η αξιολόγηση του προηγούμενου Πενταετούς οδήγησαν στη διαμόρφωση των βασικών χαρακτηριστικών και της φυσιογνωμίας του Πενταετούς '88- '92.

Κατ'αρχήν, το Πρόγραμμα που φιλοδοξούμε να καταρτιστεί θα πρέπει να μην είναι μια σειρά έργων ή δράσεων με τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς τους.

Στοχεύουμε σε ένα κείμενο που θα περιγράφει τους βασικούς κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους για την Πενταετία, ενταγμένους μέσα μια μακροχρόνια Αναπτυξιακή Στρατηγική. Με αυτή την έννοια το νέο πενταετές θα προδιαγράφει δράσεις και έργα, εντοπίζοντας τις επιδράσεις και τις επιπτώσεις τους στην εθνική οικονομία και κοινωνία καθώς και τις "συνέργειες" ή άλλες συνάφειες μεταξύ τους και τέλος θα καθορίζει τις προτεραιότητές τους.

Συνέπεια αυτής της φυσιογνωμίας του προγράμματος αποτελεί η "μακρο-οικονομική του πλαστικότητα". Δηλαδή το πρόγραμμα θα είναι δυνατόν να προσαρμόζεται -μέσα σε όρια, φυσικά- στην μακρο-οικονομική συγκυρία που πολλές φορές ή σε κάποιο βαθμό διαμορφώνεται από εξωτερικούς παράγοντες και παραμέτρους. Ένα μακρο-οικονομικά πλαστικό πρόγραμμα παρέχει τη -σχετική, πάντα- δυνατότητα προσαρμογής σε αυξομειώσεις των διαθέσιμων πόρων χωρίς παραμόρφωση της εσωτερικής του συνέπειας και δομής. Και αυτή η ιδιότητα είναι ιδιαίτερα σημαντική για την περίοδο που διανύει η εθνική μας οικονομία περνώντας από μια φάση σταθεροποίησης σε μια φάση ανάκαμψης και τελικά ανάπτυξης.

Τέλος το τρίτο βασικό χαρακτηριστικό που φιλοδοξούμε να προσδώσουμε στο νέο Πενταετές και είναι συναρτημένο με τα δύο προηγούμενα αφορά στην "πολυπραγμοσύνη" του. Κρίθηκε πως η ταυτόχρονη προσπάθεια προς όλες τις κατευθύνσεις και το "άνοιγμα πολλών μετώπων" δεν λειτουργεί θετικά. Για τούτο το Πρόγραμμα θα πρέπει να εστιάσει την εθνική αναπτυξιακή προσπάθεια στην αντιμετώπιση ενός πεπερασμένου αριθμού συγκεκριμένων κρίσιμων προβλημάτων. Τα προβλήματα αυτά -που θα αποτελούν τις κεντρικές εθνικές επιλογές μας- θα αποτελέσουν τους άξονες γύρω από τους οποίους θα αθρωθούν το Πρόγραμμα και η Αναπτυξιακή Πολιτική.

Στη διάρκεια του Σεμιναρίου που θα παρακολουθήσετε θα έχετε την ευκαιρία να ενημερωθείτε για τις διαδικασίες και τις λειτουργίες που έχουν

σχεδιαστεί, τα χρονοδιαγράμματα -που είναι ασφουτικά, ίσως, αλλά πρέπει να τηρηθούν- και άλλες λεπτομέρειες. Θα έχετε επίσης την ευκαιρία να συμβάλλετε κι εσείς με τις εμπειρίες σας στους προβληματισμούς που έχει αναπτύξει και συνεχίζει να εξειδικεύει το Επιτελικό Συμβούλιο Εποπτείας Πενταετούς (το ΕΣΕΠ) που έχει τη γενικότερη ευθύνη για το Νέο Πενταετές.

Ο χρόνος στον οποίο καταρτίζεται ένα μεσοχρόνιο Πρόγραμμα σαν το Πενταετές '88-'92 είναι για κάθε κοινωνία χρόνος περισυλλογής και αισιοδοξίας. Στο χρόνο αυτό βλέπουμε κριτικά το παρελθόν και προσεγγίζουμε αισιόδοξα το μέλλον. Σε μια τέτοια περίοδο εύχομαι και ελπίζω ότι θα μπειτε, αρχίζοντας από αύριο που αρχίζει το Επιμορφωτικό/Ενημερωτικό Σεμινάριο.

Σας καλωσορίζω και πάλι και σας εύχομαι καλή δύναμη για την προσπάθεια που ξεκινάμε όλοι μαζί με στόχο την Κοινωνική και Οικονομική Ανάπτυξη του Λαού μας.-